

Bulletin of the Lithuanian
Community in Austria

Informationen fuer die
litauische Gemeinde in
Oesterreich

AUSTRIJOS LIETUVIU TARYBOS

INFORMACIJOS

1950 m., spalio mėn. 17 d.

III metai

Nr. 7 (43)

1948 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų organizacijos visumos susirinkimo paskelbtuoju visuotinės žmogaus teisių deklaracijoje laiduoja kiekvienam žmogui tautybės teisę, todėl tuo pasiremes VLIK išleido Lietuvos Charta kaip mūsų tautinių bei dvasinių jėgų kelrodį.

1941 m. birželio mėn. 14 d. pradėjo lietuvių tauta be atodairės naikinti. Tą dieną yra nuolat gyva kiekvieno lietuvių samoneje kaip skausmo ir susikaupimo diena. Todėl tądienai priminti ir buvo Lietuvos Charta išleista.

LIETUVIAIS ESAME GIME
LIETUVIAIS TURIME BUT.

LIETUVIU CHARTA.

Lietuvių Tauta, užsigrudinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėje,

vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti kartu ir ugdyti,

kad, savo tautinę kultūrą visuotinei žmoniu gimines pažangai bendradarbiaudama, vykdytu visagalią valią ir laisvą žmogaus pasaulimą.

Lietuvių Tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši Lietuvos Charta.

1.

Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė.

Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti.

Pasauly pasklido lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

2.

Žmogus turi prigimtąją teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo tautybę. Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada. Savo tėvų išlaikyta Lietuvos Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

3.

Kalba yra svarbiausias tautinės bendruomenės ryšys.

Lietuvių Kalba lietuviui yra tautinė garbė.

4.

Seima yra tautos gyvybė.

Lietuvis kuria lietuvišką seimą.

5.

Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendradarbiavimą.

Apieiksdama tautos genijų tautinę kultūrą inesa savaimingą indelį visuotinių žmonių gimines laimėjimas.

Kiekvieno lietuvių priedermis sudaryti saligas tautinei kultūrai.

- 2 -

6.

Valstybe yra auksciausioji tautines bendruomenes organizacija.

Valstybine nepriklausomybe yra tautines kulturos vykdymo ir islikimo butinoji saliga.

Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvius kovoja, kad apsigintu ir islaikytu nepriklausoma Lietuvos valstybe.

7.

Mokykla yra tautines dvasios zidinys.

8.

Kiekvieno lietuviu kilniausioji pareiga buti lietuviu mokyklos remioju.

Draugija yra tautines kulturos veiksminga talkininke.

Lietuvius kuria ir palaiko religines, kulturines, jaunimo, savivalpos, profesines ir kitas lietuviu draugijas.

9.

Masu tevu kovos ir aukos del lietuviskos knygos yra testamentinis ipereigojimas visoms Lietuviu Tautos kartoms.

Lietuvius organizuoja ir remia spausdinta lietuviska zodi.

10.

Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja.

Lietuvius brangina savo tautos praeiti ir tautinius paprocius.

Lietuvius rengiasi buti vertas savo proteviu, kad paliktu pagarbu pasi-
didziaivima savo palikuoniams.

11.

Tautinis solidarumas yra auksciausioji tautine dorybe.

Lietuvius ugdo tautini solidaruma.

Visi lietuviai lygus tos pacios tautos vaikai tarp savos broliai.

Tautinio susipratimo ir lietuviu vienybes zenklan kiekvienas lietuvis moka nuolatini tautinio solidarumo inasa.

12.

Lietuviu tautines spalvos: geltona - zalia - raudona.

Lietuviu tautine svente: vasario 16 diena.

Lietuviu sukis: Lietuviais esame gime, lietu-
viais turime ir buti.

Kad tautybes rysys neatsileistu,
butunuolat jauciamas ir gyvas, rei-
kia tautieciams savo tarpe bendrauti
ir tureti tvirta organizacija, kuri
ristu vienas su kitais tvirtais
tautiniais saitais.

PASAULIO LIETUVIU BENDRUOMENES ORGANIZACIJA !

Vykdymas Lietuvos Charta Vyriausias Islaisvinimo Komitetas Pasiremos Jungtiniu Tautu Organizacijos Visumos Susirinkimo paskelbtaja visuotine zmogaus teisiu deklaracija isteiga Pasaulio Lietuviu Bendruomenes Organizacija.

Pasaulio Lietuviu Bendruomenes Organizacijos tikslas ir pareiga rupintis lietuviybes islaikymu bei Lietuvos islaisvinimu.

Lietuviybes islaikymas liks amzinas reikalas, nes visada liks zmoniu kituose krastuose, kurie negris atgal i tevyne. Lietuvos laisvinimo klausimas yra tik tam tikro laiko reikalas. Kiekvienas esame tikras kad Lietuva anksčiau ar vėliau bus islaisvinta nuo okupanto.

Naujai isteigtoji P.L.B. ir turi tiksla viaa cia pazymeta darba atlikti. Priemones laisvinimui ir lietuviybes islaikymui yra ivairios: tautine kultura, auksta morale, knyga, lyra, ginklas ir politika bei diplomatija.

Cia trumpai pazymesiu P.L.B. santvarka.

- 1) Kiekvienoje pasaulio vietoje kur yra bent desints lietuviu yra Pasaulio Lietuviu Bendruomenes Apylinko.

- 2) Apylinkės grupuojasi į Apygardas.
- 3) Kiekvienam kraste P.L.B. veiklai organizuoti ir vadovauto yra krasto Valdyba.
- 4) Pilnateisis narys yra kiekvienas apylinkės lietuvis ne jaunesnis kaip 18 metų.
- 5) Vyriausios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikalų sprendėjas yra Pasaulio Lietuvių Seimas.
- 6) Pasaulio Lietuvių Seima sudaro P.L.B. krastu tarybu rinkti atstovai.
- 7) Krasto taryba nuo vieno pilno ar nepilno 1000 lietuvių renka vieną atstovą.
- 8) Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Steigiamas Kultūros Fondas, kurio tikslas tautinei kulturai remti ir palaikyti.

Kiekvienas krastas turi pasirūpinti, kad greičiausiai persiorganizuoti į P.L.B. ir būti pilnateisiais organizuotos bendruomenės nariais.

Tautinis bendrumas ir nuolatinis tautiečių bendravimas sudaro tautinės bendruomenės pagrindą ir turinį.

A.L. Taryba savo posėdy nutarė daryti visas pastangas, kad greičiau persiorganizuoti į P.L.B., -atlikti reikalaujamus formalumus- užpildyti visus reikalingus kartotekos blankus. Vyriausias Organizacinis Komitetas paveda A.L.T. toliau eiti P.L.B. Austrijos LOK (Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Austrijoje Laikinas Organizacinis Komitetas) pareigas, kol nebus visa sutvarkyta - perorganizuota. Persiorganizavus bus įvykdyti rinkimai.

Austrijos Lietuvių Tarybos Senjūnams.

ALT senjūnai prasomi ir toliau eiti jų iki šiol eitasias pareigas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Austrijoje Laikinas
Organizacinis Komitetas (P.L.B.A.LOK.)

Austrijos LTB/LOK senjūnų dėsniui

Austrijos Pasaulio Lietuvių bendruomenės laikinjo Organizacinio Komiteto dėsniui. Prisiustus pareiskus ir kartotekos korteles (kartotekos korteles 3 lp. užpildyti) užpildyti labai aiškiai, kas turi galimybes tai rasoma masinė ir prisiusti PLB/LOK Linz- Spallerhof Arnedtweg 6 pareiskus ir po 2 kartotekos korteles o po 1 kartotekos kortelę pasilieka senjūnai pas save.

Priimant - užpildant pareiskus į PLB narius prasoma kreipti dėmėsi į Lietuvos ir lietuvių tautos reikala. Galima priimti Lietuvos piliecius ir kitu tautybiu (ne tik lietuvių tautybes) jeigu jie yra lojalūs Lietuvos ir lietuvių tautos žvilgsniui ir Lietuvos islaisvinimui. Žinoma gali buti ir isimciu. Tad priimant kandidata į PLB kitos tautybes arba ir lietuvių tautybes kuris yra turejes koki nors ivykiu, reikalinga aptarti atskirai ir tuos aptarimus prisiusti ALT V.O.K.

Kiek leis galimybes prasome gerb. Senjūnus registravima į PLB atlikti kuo skubiausia.

PLB/ LOK

Pasventinta paminkline lenta

Aukstutinej Austrijoje, Ried'e ir apylinkeje gyvena nemazas skaicius pabegeliu lietuviu. Beveik kiekviena sekmadieni vykdavo pamaldos Sv. Onos baznycioje, kur daug nuosirdumo ir prielankumo parode baznycios vadovybe.

Isvykusiuju ir pasilikusiuju iniciatyva buvo sumanyta baznycioje imuryti paminkline lenta. Paminkline lenta labai graziai ir skoningai padaryta ir :

- 4 -

imuryta baznycioj. Lentos iraso turinys lietuviu ir vokieciu kalbomis yra sekantis:
 "1944 - 1949 m. sioje baznycioje meldesi lietuviai tremtiniai, kuriu apie 700 buvo prisiglaude Riede ir apylinkese."
 Lentos pasventinimas ivyko 1950 m. liepos men. 28 d.

Laiskas p. Balio is USA

As jau kuris laikas gaunu is jusu ALT Informacijos leidineli. Esu labai dekingas uz jo siuntinejima, nes suzinau Austrijoj lietuviu politine ir kulturine veikla bei vyksatnciu pasikeitimis bendruomenes gyvenime. Mane tas domina ypatingai, nes dar taip nesenai as atsikyriau is ten likusiuju tarpe. Nors tas burelis vis mazeja, taciau organizacinis darbas nepakrinka, neziurint gyvenimo salygu nepalankumo. Tai charakteringa Europos kulturai, kur zmo-gaus dvasia nera materialiniais siekimais uzslopinta, bet vyrauja idejos. Tik tuo pasireiskia zmo-gaus pilnutine asmenybe.

Jeigu salygos leis prasu ir toliau siuntineti ALT informacijas uz kurias pasistengsiu nelikti skolingas. I si kaiska idedu du paveikslu-lus.

A. Balys

Viesnia is Sveicarijos.

S.m. rugsejo men. Sveicarijos Raudonojo Kryziaus atsove Ida Nosedá, lydimá O. Grosman, Linz'o Vyriausios socialines salpos reikalu tvarkytojos aplanke LRK Igaliotini Austrijoj Jona Karveli.

Apsilankymo tikslas susipazinti su lietuviu pabegeliu gyvenimu. In-domavosi taip pat ir kitu pabegeliu gyvenimu bei ekonomine padetimi.

LIETUVISKA SVEICARIJOS RADIO PROGRAMA

Pirmoji po karo lietuviska Sveicarijos radio valandele gerai nusiseke ir apie jaja gauta daug ir geru is Sveicaru visuomenes atsiliepimu. Pro-gramai vadovavo Dr. Guido Frei, programos redaktorius buvo rasytojas E. Schaper.

Sios valandeles progá sveicaru su dideliu tirazu iliustruotas zur-nalas "Schweizer Radio Zeitung" patalpino p. E. Schaperio staripsni su iliustracijomis, ir zurnalo virselis buvo papuostas lietuvaitemis. Per visa virselio puslapi tilpo 3 lietuvaiciu nuotrauka su uzrasu, kad sios 3 tanti-niais rubais apsirengusios lietuvaites nuosirdziai kviecia skaitytojus paklau-syti lietuviskos programos. Viso sio numerio virselis yra pasvestas lietu-viskai programai. Programa pavadinata "Verstumte Welt" - "Nutildytas ar nuslopintas pasaulis". p. E. Schaperio straipsnyje rasoma apie lietuviu dainas paprocius, kryzius, apie Lietuvos Nepriklausomybes laikus ir atvirai pasi-sakoma apie lietuviu tautos naikinima.

Sveicaru radio klausytojai yra direkcijai atsiunte daug padekos lasiku uz sios programos ivykdyma, kuri jiems patiko. Po tokio pasisekimo, nors ploksteles techniskai nevisai geros buvo, su-daromos salygos ir vedamos su BBC London direkcija derybos, kad si lietu-viska programa transliuojama is Londono visam vokiskai kalbanciam pasauliui. Yra vilciu, kad BBC ta lietuviska programa ivykdis.

LIETUVIU KATALIKU PASTO SV. TEVUI PASISEKIMAS

Vienas is didziausiu katalikisku zurnalu, "ANIMA" patalpino istisa Sv. Tėvui adresuota laiska, ir speciale atspauda is 12 pusl. su komenterais. Pirmoji laida siekia 5000 egzpl. ir ji turi labai gera pasisekima. Ji plati-nama per klebonijas ir katalikiskas organizacijas. Si atspauda pavadinata: "Notschrei eines sterbenden Volkes. Kyrie, Ein Sendeschreiben litauischer Chris-ten aus dem Untergrund an Papst PIUS XII." Kitas kataliku zurnalas "CIVITAS" patalpino straipsni apie dabartine Lietuvoje ir Pabaltijoje padeti, pavadinata "KYRIE...! Die Not der baltischen Voelker. Ir is sio zurnalo yra padaryta, bro siuros forma, is 8 pusl., atspauda ir visur platinama. Straipsni parase p. E. Schaper. Didziausi ispudi visiems palioka Sv. Tėvui adresuotas laiskas ir tuo paciu, Sveicarijoje isgarsinamas lietuviu kankiniu, partizanu kova ir vardas.

Lietuviai studentai atsizymi Sveicarijos aukstuju mokyklų
 lengvosios atletikos ir sporto pirmenybese. Lausannoje ivyko 1950 m.
 studentu pirmenybes, kuriose dalyvavo ir keli lietuviai, laimdami pirma-
 sias vietas. Krepsinio Sveicarijos aukst. mokyklų pirmenybese pirma vieta laime
 jo Zuericho u-to komanda, kurioje dalyvavo 3 lietuviai, 1 estas ir vienas
 sveicarietis. Zuericho u-to komadoje dalyvavo sie lietuviai: Stripinis,
 Tumaitis ir Vaitkevicius. Mergaičiu lengvosios atletikos pirmenybese 4 pir-
 masias vietas limejo lietuvaite Ryte Garbaciauskaite is Zuericho ir butent:
 kamuolio metymuose, disko, sokime i aulsti ir trikofoje.

BALFO Igaliotinė

Antroji BALFO igaliotinė Austrijoje yra paskirta B. Vokietaityte,
 gyvenant i Salzburge.

Ir vel lietuviu seima sumazejo

Pastaruoju metu isvyko sekantieji asmenys :

Is prancuzu zonos i USA : RICKUTE Stefanija, Tevas Bagdonas O.F.M.

Anastazija ir Kostas Arcibosevai.

Is anglu zonos i Australija isvyko inz. P.Bima, ejes Graze apylinkes lietuviu .
 kolonijas seniuno pareigas.

Is amerikieciu zonos i USA isvyko K. Lelio seima, B. Morkuniene su vaikais
 ir K. Vaitada.

Likusieji isvykusiems linkime geriausios kloties laikinojoje tevyneje.

Laimingai baife DP dienas

Siomis dienomis gauta zinia, kad p. B. Morkuniene suvaikais laimingai
 atvyko Amerikon. Jamiskviete ir visa laika rupinosi visai jai nepazistama
 p. Saunoris, kuri parode daug sirdingum ir meiles. Morkuniene laiske raso:
 jauciuosiu kaip pas seseri.

Kas p. Morkuniene pazista, tas apsidziaugs, kad pagaliau pasiseke
 uzbaigti jai DP gyvenima. Būnant emigracijoje daug vargo pernese. Del nerupes-
 tingumo ir blogos prieziuros miremos vyras, Ried'o ligoninej. Manau
 kiekvienam aisku koks gajoję buti gyvenimas nasles su 3 nepilnameciais vaikais.

Gyvendama Riede neziurint sunkiu gyvenimo salygu mokytojavo lietuviu
 pradziros mokykloj bei gimnazijoje ir deste paisyba bei rankda bius negaudama
 atlyginimo. Visad visiems moriai padedavo ir duodavo nurodymus kaipo
 menininke.

Linkime geria usios kloties jai ir jos seimai !

Idomus naujas laikrastis

Mazosios Lietuvos Taryba - M.L.T. - s.m. liepos men. isleido Mazosios
 Lietuvos Laikrasti "Keleivis" Nr.1. Ar laikrastis menesinis, savaitinis ar
 dieninis nenurodyta, bet atskiro Nr. kaina pazymeta 30 pf. Laikrasti galima
 uzsisiakyti pastu bent 3 tarptautinius pasto kuponus siuo adresu :

"KELEIVIS" 20

HALOVER -> STOECKN

Garbsener Landstr. 7

Laikrascio turinys idomus. Tarp kitu yra vienas straipsnis apie Mazosios
 Lietuvos veikėja Jogamasta, jo politini gyvenima ir jo bei jo seimos tragiska
 mirti vokieciu okupuotoj Lietuvoj (Vokieciai 1941 iszude visa seima). Antras
 straipsnis tai "1939 ivykius prisimenant" taip pat vertas demesio o ypac tiems
 kurie Klaipedos krasta arciau pazista. Redakcijos vedamajame "Keleivis"raso:

"... jis tarneaus savo krastui ir prusu lietuviui. kartu ir visai lietuviu
 tautai. Neuzmerktomis akimis eisime savo keliu, bet seksime tai, kas darosi
 aplinkui mus ir del musu. Reikalui esant, tarsime zodi tiems, kurie kalba apie
 mus neteisybe ir mus niekina."

Laikrastis iseina lotynu raidemis, nors kai kurie skaitytojai pagaidauja
 gotu srifto.

Informacijų redakcijai-administracijai raso sekancio turinio laiskus:

Dekoju jums nuosirdziai uz man prisiunciamas "Inf" ir prasau jas man toliau siuntinėti. Juk man buvusiam Austrijoje baisiai idomu sekti musu ten pasilikusiu tautieciu buitis. Siunciu kiek priemonių bent pasto islaidoms padengti.

Reiskiu jums savo pagarba Dr. J. Jakstas

Labai sirdingai dekui uz prisiustas Austrijos Lietuviu Tarybos leidziamas "Inf" Nr.5 ir 6. As kaipo visa tremties laika praleides Austrijoje, man labai idomu yra zinoti apie Austrijos lietuviu gyvenima. Tad siunciu pora popereliu del Jusu "Inf" biuletenio leidimo. Linkiu viso geriasuio ir reiskiu

auksta pagarba G. Mickenas

"Inf" redacija taria nuosirdzia padeka dr. Jakstui, dr. Kaunackiui ir G. Mickenui uz prisiustus zaliukus ir dziaugtumese labai jeigu ir daugiau tautieciu pasektu ju pavyzdiu.

Red. prierasas:

Dr. Jakstas Juozas yra buv. Lietuvos universiteto docentas ir tremtyje Riedo lagerio lietuviu gimnazijos mokytojas, lagerio vedejas ir Austrijos Lietuviu Tarybos pirmininkas iki isvykimo doenos i USA. Ka dr. Jakstas. J.A.V.-se veikia jis pats parasyss sekanciam "Inf" numeryje.

Mickenas Gubertas yra visa savo tremties laika praleides Austrijoje, jis yra Uteniskis, labai geros sirdies zmogus, kuris neuzmirsta savo tautieciu palikusiu Austrijoje ir juos remia visokiais budais.

Tikimese ir is jo suzinoti kaip jam Kanadoje einasi...

0 0 0 0 0 0 0 0 0